

KURSPLAN

Språk-, läs- och skrivdidaktisk fördjupning för undervisning i årskurs 4–6 utifrån första- och andraspråksperspektiv, 7,5 högskolepoäng

Deepened perspectives on literacy learning in grades 4-6 from first and second language viewpoints, 7,5 credits

Kurskod:	U2SLOS	Utbildningsnivå:	Avancerad nivå
Fastställt:	2026-03-18	Utbildningsområde:	Undervisningsområdet
Gäller fr.o.m.:	2026-08-31	Ämnesgrupp:	Utbildningsvetenskap teoretiska ämnen
		Fördjupning:	A1N Avancerad nivå, har endast kurs/er på grundnivå som förkunskapskrav
		Huvudområde:	Didaktik

Kunskap och förståelse

Efter avslutad kurs förväntas deltagaren, utifrån ett första- och andraspråksperspektiv, kunna:

- redogöra för vad språkförståelse och fortsatt läs- och skrivutveckling innebär i årskurs 4–6 samt förståelse för hur dessa aspekter hänger samman (1)
- beskriva olika läsutvecklingsmetoder (2)
- beskriva villkor och utmaningar för läs- och skrivinlärning i samtida 4–6-klassrum (3)

Färdighet och förmåga

Efter avslutad kurs förväntas deltagaren, utifrån ett första- och andraspråksperspektiv, kunna:

- planera och genomföra undervisning som utvecklar elevers förmåga att förstå, tolka och samtala om texter (4)
- planera och genomföra undervisning som utvecklar elevers språkförståelse, avkodning, läsförståelse och läsflyt samt läsintresse med fokus på hur utmaningar kan övervinnas (5)
- med säkerhet använda det svenska språket i tal och skrift, professionellt och akademiskt utifrån normer för struktur och språkbehandling (6)

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Efter avslutad kurs förväntas deltagaren, utifrån ett första- och andraspråksperspektiv, kunna:

- analysera och värdera sambandet mellan elevers språkförståelse och fortsatta läs- och skrivutveckling (7)
- analysera och kritiskt granska hur läsundervisningen kan stödja utvecklingen av elevers fördjupade läsförståelse, med särskilt fokus på ordförråd och grammatiska strukturer, samt stärka deras läsintresse (8)
- problematisera och analysera utmaningar i undervisningen med fokus på olika metoder för läsutveckling med fokus på det kompensatoriska uppdraget (9)

Innehåll

- Forskning som belyser teoretiska och didaktiska perspektiv på språk-, läs- och skrivutveckling utifrån första- och andraspråksperspektiv
- Språkförståelse med fokus på ordförråd, begreppsförståelse och grammatiska strukturer
- Organisation av klassrummets läsning, läsfrämjande undervisning
- Praktisk metodik för läsutveckling
- Tolkning och bearbetning av skönlitteratur
- Strategier för att läsa och nå förståelse, närläsning

- Planering, uppföljning och analys av undervisning
- Differentierad och balanserad undervisning

Undervisningsformer

Undervisningen sker i form av föreläsningar, seminarier och övningar individuellt och i grupp.

I kursen används digital lärplattform.

Den som antagits till och registrerats på en kurs har rätt att erhålla undervisning/ handledning under den tid som angavs för det kurstillfälle som sökande blivit antagen till. Därefter upphör rätten till undervisning/handledning.

Undervisningen bedrivs på svenska men engelska kan förekomma.

Behörighetskrav

Grundläggande behörighet samt lärare med lärarlegitimation som är yrkesverksamma och undervisar minst halvtid i årskurs 4-6.

Examination och betyg

Kursen bedöms med betygen Väl godkänd (VG), Godkänd (G) eller Underkänd (U).

Lärandemålen utgör grund för examination.

För bedömning ska underlaget vara sådant att individuella prestationer kan särskiljas. Mer information om bedömning av enskilda lärandemål och kriterier för betygssättning tillhandahålls vid kursstart.

För kursbetyget Godkänd krävs minst Godkänd på samtliga examinationer och för kursbetyget Väl Godkänd krävs dessutom betyget Väl Godkänd på seminarier samt Individuell skriftlig inlämningsuppgift.

I kurser med fler än ett examinerande moment baseras studentens kursbetyg på en övergripande bedömning av samtliga examinationsmoment. Kursbetyg sätts när alla examinationsmoment är avklarade med godkänt eller högre resultat.

Poängregistrering av examinationen för kursen sker enligt följande system:

Examinationsmoment	Omfattning	Betyg
Quiz	1 hp	G/U
Seminarier	3,5 hp	VG/G/U
Individuell skriftlig inlämningsuppgift	3 hp	VG/G/U

Kursvärdering

Uppföljning av undervisning sker fortlöpande under kursen. Kursvärdering sker vid kursens slut. Sammanställning och kommentarer publiceras på lärplattform. Kursvärderingen ska ligga till grund för kommande kursplanering.

Övrigt

En student garanteras minst tre examinationstillfällen, inklusive ordinarie examinationstillfälle, för aktuellt kurstillfälle. Vid omexamination kan gruppredovisning i seminarier övergå till enskild muntlig redovisning.

Efter att ha blivit underkänd vid examination på samma moment tre gånger har student rätt att på begäran, om möjligt, få byta examinator till därpå följande examination. Beslut om byte av examinator fattas av utbildningschef. En student som fått godkänt betyg på ett examinationsmoment kan inte examineras igen för att höja betyget.

Kurslitteratur

Observera att kurslitteraturen kan komma att ändras fram till åtta veckor före kursstart.

Alatalo, Tarja (2025). *Läsundervisningens grunder*. 3:e upplagan. Gleerups. (15 s.). PDF.

Alatalo, Tarja (2023). *Läsförståelseundervisning i årskurs 6 med utgångspunkt i skönlitteratur respektive lärobok i svenska*. Nordic Journal of Literacy Research, 9 (2), 57-7. <http://doi.org/10.23865/njlr.v9.3869>. PDF.

Barnboksinstitutet (2025). *Varför barnlitteratur?* www.barnboksinstitutet.se/varfor-barnlitteratur/

Berg Nestlog, Ewa & Danielsson, Kristina (2020). *Textskapande i grundskolan. Utveckla funktionella skrivpraktiker*. Studentlitteratur. 15 s.PDF.

Egerhag, Helén (2023). *Att främja läsutveckling i svenska som andraspråk – undervisning och tidiga insatser*. Linneaus University Press. (s. 29-39) PDF.

Edwardsson, Jenny (2026). *Barns och ungas läsning – efter den första läsinläringen*. Gleerups. 141 s.

Ingemansson, Mary. (2021). *Djupläsning och lässtrategier*. Acta Didactica, 12 (2). <http://dx.doi.org/10.5617/adno.5627>. (14 s.) PDF.

Klassen, Jon. (2023). *Dödskallen*. Lilla Piratförlaget. 30 s.

Kron, Oskar (2023). *Vitsippor och pissrättor*. Rabén & Sjögren. 30 s.

Kulturrådet (2023). *Nuläge om barns och ungas läsning*. Kulturrådet. (valda delar). PDF.

Lindberg, Inger (2017). *Ordförrådet en framgångsfaktor*. Skolverket. 18 s. PDF.

Mollazehi, Peimaneh (2020). *Den riktiga solen*. Lilla Piratförlaget. 70 s.

Nilsson, Josefin & Pettersson, Karin. (2025). *Så minskar vi läsgapet i svensk skola. Ett andraspråksperspektiv på läskrisen*. Näringslivets skolforum. 50 s. PDF.

Rosenbaum, Cecilia., Svensson, Anette. & Söderberg, Eva. (2022). *En väv av förståelse: Mellanstadielärares utsagor om sin fiktionsläsning*. Forskning om undervisning och lärande, 10(1), 119-139. PDF.

Rundberg, Johan (2020). *Nattkorpen*. 70 s. Natur & Kultur.

Salameh, Eva Kristina. (2020). *Flerspråkig läs- och skrivutveckling*. Skolverket.(11 s.) PDF.

Schmidt, C. (2023). Barnlitteratur. I Schmidt, C. *Kommunikativa klassrumspraktiker. Tidig läs- och skrivundervisning*, s. 137-145. Studentlitteratur. PDF.

Schmidt, C. (2018). *Barns läspraktiker i ett demokratiskt samhälle*. Utbildning & Demokrati, 27(3), 77-99. PDF.

Skolforskningsinstitutet (2019). *Läsförståelse och undervisning om lässtrategier*. (50 s.) PDF.

Skolinspektionen (2022). *Läsförståelsearbete i grundskolan med särskilt fokus på undervisningen i svenska i årskurs 4-6*. (valda delar). PDF.

Skolverket (2023). *Nya Språket lyfter!* Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-6. Skolverket.

Skolverket (2024). *Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet*

Uddling, Jenny., Svensson, Sofia., Juvonen, Päivi. & Nestlog Berg, Ewa. (2024). *Flerspråkighet som villkorad resurs – en studie om hur mellanstadie lärare talar om flerspråkande i skolarbetet*. Pedagogisk Forskning i Sverige, 29 (1-2), 97-121. PDF.

I urvalet ingår fyra boktitlar, barn- och ungdomslitteratur, tänkta att användas i praktisk metodik.

Litteraturreferenser – så skriver du

<https://ju.se/bibliotek/akademiskt-sprak/referenshantering.html>

Plagiat och källhantering

Som stöd för att förstå och undvika plagiat i akademiska texter används Källkoll. Materialet finns tillgängligt via bibliotekets webbplats.